

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ
REGULATORY AUTHORITY FOR PORTS

Γρ. Λαμπράκη 150, 18535 Πειραιάς
Τηλ.: 210- 4191966 Fax: 210-4191888
e-mail : info@raports.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ 180/2020
ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 71^η

ΘΕΜΑ 8^ο: Εξέταση καταγγελίας του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας (ΣΕΝΑΒΙ), της Ένωσης Βιοτεχνών Εργοδοτών Μηχανουργών Πειραιά και του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ναυηγείων και Εργοδοτών Ναυπηγών Πειραιώς (Περάματος) αναφορικά με ζητήματα που αφορούν σε απόβλητα ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας.

Την 28^η Ιουλίου 2020, ημέρα Τρίτη, ώρα 13:00, τα Μέλη της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.) συνήλθαν στην 71^η Συνεδρίασή τους, μέσω τηλεδιάσκεψης και φυσικής παρουσίας ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Παναγιώτη – Ιάσωνα Αγγελόπουλου, προκειμένου να συζητήσουν και να λάβουν απόφαση επί των θεμάτων της Ημερησίας Διατάξεως.

ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Αγγελόπουλος Παναγιώτης – Ιάσων	Πρόεδρος
2. Τορουνίδης Αθανάσιος	Αντιπρόεδρος
3. Μπίτας Δημήτριος	Εισηγητής
4. Χλωμούδης Κωνσταντίνος	Μέλος
5. Γεωργίου Βασίλειος	Μέλος
6. Γρίνος Σπυρίδων	Μέλος
7. Βελουδογιάννη Ελένη	Μέλος
8. Κουμπάρκης Γεώργιος	

ΑΠΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Κουφός Παναγιώτης	Εισηγητής
----------------------	-----------

Χρέη γραμματέως εκτελεί η Ανθυποπλοίαρχος Λ.Σ. Τσιουπλή Σοφία.

Στην αρχή της συζητήσεως ο Πρόεδρος ανέφερε ότι η παρούσα εισήγηση αφορά στην εξέταση καταγγελίας του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας (ΣΕΝΑΒΙ), της Ένωσης Βιοτεχνών Εργοδοτών Μηχανουργών Πειραιά και του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ναυπηγείων και Εργοδοτών Ναυπηγών Πειραιώς (Περάματος) αναφορικά με το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Πλοίων της «Οργανισμός Λιμένος Πειραιά Α.Ε.» (εφεξής Ο.Λ.Π. Α.Ε.) και τον Κανονισμό και τα Τιμολόγια στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Ο.Λ.Π. Α.Ε.

Ακολούθως δίνει τον λόγο στον αρμόδιο Εισηγητή, κ. Δ. Μπίτα, ο οποίος αναπτύσσει το ιστορικό, το νομικό και νομολογιακό πλαίσιο και την τεκμηρίωση της από 24/07/2020 Εισήγησής του. Ακολούθως, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα τεθέντα σε αυτήν, τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων, πρόβησαν σε διαλογική συζήτηση.

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- 1) Στις 07/05/2019 ελήφθη η με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 458/7.5.19 καταγγελία από τον ΣΕ.ΝΑ.ΒΙ., η οποία περιελάμβανε αιτιάσεις των ως άνω συνδέσμων επί του Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων Πλοίων, επί του συναφούς τιμολογίου και της πρακτικής της Ο.Λ.Π. Α.Ε. σε σχέση με τα απόβλητα επισκευών πλοίων. Μέσω της πλατφόρμας We transfer διαβιβάστηκε στην Αρχή ο από 07.05.2019 κατάλογος συνημμένων εγγράφων, προς υποστήριξη των θέσεων των συνδέσμων.
- 2) Στις 06.06.2019 η Αρχή απέστειλε την με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 360/06.06.2019 επιστολή προς την Ο.Λ.Π. Α.Ε., με θέμα «*Παροχή Στοιχείων και απόψεων αναφορικά με την από 03.05.2019 καταγγελία των νομικών προσώπων με την επωνυμία α) Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας, β) Ένωση Βιοτεχνών Εργοδοτών Μηχανουργών Πειραιά και γ) Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ναυπηγείων και Εργοδοτών Ναυπηγών Πειραιώς (Περάματος) κατά της εταιρίας με την επωνυμία Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.*».
- 3) Στις 11/6/2019 η Ο.Λ.Π. Α.Ε. απέστειλε την με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 656/11.6.2019 επιστολή με την οποία επικαλούμενη το μεγάλο όγκο της διαβιβαθείσας πληροφορίας και της περιπλοκότητας του θέματος, την χορήγηση παράτασης προθεσμίας παροχής στοιχείων και απόψεων.
- 4) Η Αρχή ανταποκρινόμενη στο ανωτέρω αίτημα της Ο.Λ.Π. Α.Ε. απέστειλε την υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΛ 374/12.06.2019 επιστολή, με την οποία έκανε αποδεκτό το αίτημα της Ο.Λ.Π. Α.Ε. περί χορήγησης παράτασης προθεσμίας παροχής στοιχείων.
- 5) Στις 29/7/2019 ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας (εφεξής ΣΕ.ΝΑ.ΒΙ.), η Ένωση Βιοτεχνών Εργοδοτών Μηχανουργών Πειραιά και ο Σύνδεσμος Ιδιοκτητών Ναυπηγείων και Εργοδοτών Ναυπηγών Πειραιώς (Περάματος) απέστειλε την με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 903/30.7.2019 αίτηση με αντικείμενο την παροχή ενημέρωσης περί της πορείας της από 7.5.2019 υποβληθείσας καταγγελίας τους.

- 6) Στις 30.7.2019, η Αρχή με την υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΛ 515/30.7.2019 επιστολή γνωστοποίησε στην πληρεξούσια δικηγόρο των καταγγελλόντων ότι η υπόθεση βρίσκεται σε στάδιο διερεύνησης εκ μέρους της Αρχής, και ότι πρόκειται οι καταγγέλλοντες να κληθούν να εκφέρουν τις απόψεις τους.
- 7) Στις 3.07.2019 η Ο.Λ.Π. Α.Ε. απέστειλε επιστολή παροχής απόψεων επί της εν θέματι καταγγελίας, η οποία διαβιβάστηκε εγγράφως στην Αρχή στις 19.08.2019 και έλαβε τον αρ. πρωτ. ΡΑΛ 964/19.8.2019.
- 8) Στις 8.10.2019 η Αρχή διαβίβασε με την με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 614/8.10.2019 επιστολή τις απόψεις της Ο.Λ.Π. Α.Ε. προς τον ΣΕ.ΝΑ.ΒΙ., καλώντας τον τελευταίο προς παροχή περαιτέρω απόψεων και στοιχείων επί των διαλαμβανόμενων στην με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 964/19.8.2019 επιστολή της Ο.Λ.Π. Α.Ε.
- 9) Στις 26.11.2019 η δικηγόρος των καταγγελλόντων απέστειλε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου το με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1503/26.11.2019 απαντητικό υπόμνημα επί των απόψεων της Ο.Λ.Π. Α.Ε.
- 10) Η Αρχή με την υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΛ 632/13.4.2020 επιστολή αιτήθηκε από την Ο.Λ.Π. Α.Ε. τη χορήγηση απόψεων επί του από 25^{ης} Νοεμβρίου 2019 υπομνήματος των καταγγελλόντων, επί της εκδόσεως απόφασης και εν γένει της πορείας της ασκηθείσας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αίτησης ακυρώσεως της Ο.Λ.Π. Α.Ε. κατά της υπ' αρ. 6000/562/2018 Απόφασης της Δ.Α.Λ., καθώς και την παροχή στοιχείων αριθμού εισαχθέντων πλοίων στις ζώνες των Ν/Ε εγκαταστάσεων για χρονικό διάστημα πενταετίας προ του έτους 2016 και του κόστους παραλαβής αποβλήτων ναυπηγοεπισκευής για το ίδιο διάστημα.
- 11) Στις 24.4.2020 η Ο.Λ.Π. Α.Ε. με την υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΛ 701/24.4.2020 επιστολή αιτήθηκε τη χορήγηση παράτασης προθεσμίας απάντησης επί της ως άνω επιστολής της Αρχής επικαλούμενη την πανδημία COVID -19 και τα έκτακτα μέτρα που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση αυτής.
- 12) Στις 27.4.2020 η Αρχή απέστειλε την με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 713/27.4.2020 επιστολή με την οποία χορηγούσε παράταση αποστολής απόψεων και στοιχείων στην Ο.Λ.Π. Α.Ε. έως την 15^η Ιουνίου 2020.
- 13) Στις 16.6.2020 ελήφθη η υπ' αριθμ. πρωτ. ΡΑΛ 1124/17.6.2020 επιστολή της Ο.Λ.Π. Α.Ε. με την οποία χορηγούνταν οι αιτηθείσες απόψεις της μετά συνημμένων εγγράφων.
- 14) Στις 17.6.2020 η δικηγόρος των καταγγελλόντων αιτήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την χορήγηση αντιγράφου του συμπληρωματικού υπομνήματος του Ο.Λ.Π. Α.Ε. επί της εν θέματι καταγγελίας.
- 15) Στις 26.6.2020, η Αρχή με την υπ' αρ. πρωτ. 1189/26.06.2020 επιστολή της απέστειλε αντίγραφο του συμπληρωματικού υπομνήματος της Ο.Λ.Π. Α.Ε. επί της υπ' αρ. πρωτ. ΡΑΛ 458/7.5.2019 καταγγελίας του ΣΕΝΑΒΙ σε σχέση με τα απόβλητα επισκευής.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 1) Ο Κανονισμός **ΕΕ/2013/1315** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11^{ης}.12.2013 (L358/1), «περί των προσανατολισμών της Ένωσης για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 661/2010/ΕΕ.».
- 2) Ο Κανονισμός **ΕΕ/2017/352** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15^{ης}.02.2017 (L57/1) «για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων».
- 3) Η Οδηγία **2000/59/ΕΚ** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 27^{ης}.11.2000 (L332/81) «σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου».
- 4) Η Οδηγία **2007/71/ΕΚ** της Επιτροπής της 13^{ης}.12.2007 (L329/33) «για τροποποίηση του παραρτήματος II της οδηγίας 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου».
- 5) Η Οδηγία **883/2019** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης}.04.2019 «σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ».
- 6) Ο **N. 1269/1982** (Α' 89) της 21/21.7.82. «Για την κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης "περί προλήψεως της ρυπάνσεως της θαλάσσης από πλοία" του 1973 και του Πρωτοκόλλου του 1978, που αναφέρεται σ' αυτή τη Σύμβαση».
- 7) Ο **N. 2690/1999** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'45), όπως ισχύει.
- 8) Ο **N.4042/2012** (Α' 24) «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ - Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης αποβλήτων - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ - Ρύθμιση θεμάτων Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής».
- 9) Ο **N.4150/2013** (Α' 102) «Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και άλλες διατάξεις».
- 10) Ο **N.4389/2016** (Α' 94) «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
- 11) Ο **N.4404/2016** «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. και άλλες διατάξεις».
- 12) Ο **N.4413/2016** «Ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων παραχώρησης-Εναρμόνιση με την οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014 σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94/1/28.03.2014) και άλλες διατάξεις» (Α' 148).
- 13) Ο **N. 4504/2017** «Δια βίου εκπαίδευση προσωπικού Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ενδυνάμωση της διαφάνειας και της αξιοκρατίας σε θέματα αρμοδιότητας

Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής στην ακτοπλοΐα, θέματα πολιτικού προσωπικού, συμπλήρωση διατάξεων για τα λιμενικά έργα και άλλες διατάξεις» (Α' 184), άρθρο 105.

- 14) Ο **Ν.4597/2019** «Για την κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. Διατάξεις για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 35), Άρθρα 1, 45 έως 48.
- 15) Ο **Ν.4676/2020** «Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 67), άρθρο 60.
- 16) Το **π.δ. 19/2016** «Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωση Υπηρεσιών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)» (ΦΕΚ Α' 28), όπως ισχύει
- 17) Η **ΚΥΑ 8111.1/41/2009** (Β' 412) «Μέτρα και όροι για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων που παράγονται στα πλοία και καταλοίπων φορτίου σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 2007/71/ΕΚ Οδηγίας», όπως ισχύει..
- 18) Η **υπ' αρ. 1000.00/44060/2017 απόφαση** του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής «Ορισμός Προέδρου, Αντιπροέδρου, δύο (2) εισηγητών, πέντε (5) τακτικών μελών και δύο (2) αναπληρωματικών μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)», (Υ.Ο.Δ.Δ. 299/19.06.2017)
- 19) Η **υπ' αρ. 1000.0/62063/2018 απόφαση** του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής «Ορισμός Εισηγητή στη Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 477/23.08.2018).
- 20) Η **υπ' αρ. 1000.0/24042/2020 απόφαση** του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής «Ορισμός ενός (1) τακτικού μέλους της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)» (Υ.Ο.Δ.Δ. 319/27.04.2020).
- 21) Η **υπ' αριθμόν πρωτ. 3113.6/49054/2018/29.06.2018 εγκύκλιος** του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα «Διευκρινήσεις επί του ν. 504/2017 (Α' 184) Διά βίου εκπαίδευση προσωπικού Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ενδυνάμωση της διαφάνειας και της αξιοκρατίας σε θέματα αρμοδιότητας Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ενίσχυση της κοινωνικής συμμετοχής στην ακτοπλοΐα, θέματα πολιτικού προσωπικού, συμπλήρωση διατάξεων για τα λιμενικά έργα και άλλες διατάξεις.»
- 22) Η **Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής** «Κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία της οδηγίας 2000/59/ΕΚ σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου» (2016/С 115/05).
- 23) Η **με αρ. πρωτ. 1000.0/68210/16 Απόφαση** του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα «Εφαρμογή διατάξεων της ΚΥΑ 8111.1/41/2009 (ΦΕΚ Β' 412) σχετικά με τα μέτρα και τους όρους για τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων που παράγονται στα πλοία και καταλοίπων φορτίου» (ΑΔΑ: Ω96Τ4653ΠΩ-ΡΕ1).
- 24) Η **με αρ. πρωτ. 3122.03-1.2/68586/16 Απόφαση** του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα «Σχέδιο παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων πλοίων που καταπλέουν στην περιοχή αρμοδιότητας του Οργανισμού Λιμένα Πειραιά Α.Ε. (Ο.Λ.Π. Α.Ε.)» (ΑΔΑ: 6ΣΘΟ4653ΠΩ-2Δ8).
- 25) Η **υπ' αρ. 4644/2018 Απόφαση** του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιά.

- 26) Ο από 30.3.2017 Διεξοδικός Κατάλογος των Υπουργών Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Οικονομικών των άρθρων που αναφέρονται σε «Κυβερνητικό Φορέα του Ελληνικού Δημοσίου (Ε.Δ.)» κατ' άρθρο 2.4 της Σύμβασης.
- 27) Η από 28.8.2018 υπ' αρ. 6000/415/2018 Εγκύκλιος του Διοικητή Δημόσιας Αρχής Λιμένων (Δ.Α.Λ.) με θέμα «Εγκύκλιος αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δημόσιας Αρχής Λιμένων σε θέματα ναυαγίων και επικινδύνων πλοίων καθώς και αδειών ΚΥΕ».

ΥΠΑΓΩΓΗ – ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟ

Κεφάλαια τεκμηρίωσης:

- A. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων**
- B. Νομικό πλαίσιο**
 - I. Προοίμιο σημεία 1, 10 και 14 και Άρθρα 2, 5, 7 και 8 της Οδηγίας 2000/59/ΕΚ.
 - II. Προοίμιο σημεία 4, 5 και 36 και Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/883
 - III. Άρθρα 3, 4 και 11 της Σύμβασης Παραχώρησης κυρωθείσα με το άρθρο 1 του Ν.4404/2016.
- Γ. Πραγματικά Περιστατικά**
- Δ. Αιτιολογικό – Ερμηνεία**

A. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων

Σύμφωνα με το άρθρο 112 «Κανονιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016, προβλέπεται ότι: «1. Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων και δεσμευτικών οδηγιών, εγκυκλίων, προτύπων, υποδειγμάτων, κατευθυντήριων γραμμών, ανακοινώσεων, κωδίκων δεοντολογίας και χαρτών υποχρεώσεων και καλών πρακτικών, καθώς και κάθε άλλης απαραίτητης πράξης, ιδίως, για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) Στην οικονομική ρύθμιση, απλούστευση, στη διαφάνεια και στη συμβατότητα των τελών, χρεώσεων και κυρώσεων των λιμενικών υπηρεσιών και των ζητημάτων πρόσβασης επί όλων των ελληνικών λιμένων και επί των συνδεδόμενων με αυτούς εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ανταγωνισμού και παροχής λιμενικών υπηρεσιών και χρηματοοικονομικής διαφάνειας. [...] 2. Οι κανονιστικές πράξεις του παρόντος άρθρου δημοσιεύονται με ποινή ακυρότητας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3. Κατά την άσκηση των ανωτέρω κανονιστικών αρμοδιοτήτων της, η Ρ.Α.Λ. δεν έχει το δικαίωμα: i) να ενεργεί αντίθετα με ή ii) να τροποποιεί αμέσως ή εμμέσως όρους Συμβάσεων Παραχώρησης ή νόμων που τις κυρώνουν.»

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 113 «Ρυθμιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «1. Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων και διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης στους λιμένες, ιδίως σε ό,τι αφορά την τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού, του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης και τη συμμόρφωση προς τους

χρηματοοικονομικούς στόχους, β) την τήρηση των υποχρεώσεων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης - εθνικής και ευρωπαϊκής - νομοθεσίας, ιδίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, Συμβάσεις Παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352 (L57/1), γ) τη ρύθμιση, εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352: αα) επί των τελών και χρεώσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και πρόσβασης στο λιμενικό τομέα και τις αγορές λιμενικών υπηρεσιών, ιδίως σύμφωνα με τις Συμβάσεις Παραχώρησης και τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, συμβάσεων και λιμενικών υπηρεσιών, γγ) επί αναληφθεισών δεσμεύσεων για τα ανωτέρω θέματα, [...] ε) την υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων, όπως παραχωρήσεις χερσαίας ζώνης και συναφή ζητήματα και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από το φορέα διαχείρισης, την παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, προς εξασφάλιση ιδίως της τήρησης του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης, με προσδιορισμό των επιπέδων απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και της συμμόρφωσης με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, [...] 2. Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: [...] δ) τον έλεγχο συμβατότητας, αναλογικότητας σε σχέση με την παρεχόμενη υπηρεσία και λήψη των αναγκαίων ρυθμιστικών μέτρων επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, τη γνωμοδότηση - κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων - περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος», όπως η περίπτωση δ' αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 46 παρ.2 Ν.4597/2019, ΦΕΚ Α 35/28.2.2019.

Σύμφωνα με το άρθρο 114 του Ν.4389/2016, με τίτλο «Διερεύνηση καταγγελιών» προβλέπεται ότι: «1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει το δικαίωμα να καταγγέλλει ενώπιον της Ρ.Α.Λ. παραβάσεις για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της. Η Ρ.Α.Λ. επιλαμβάνεται και επί καταγγελιών για θέματα αφορώντα τις ελάχιστες απαιτήσεις παροχής λιμενικών υπηρεσιών και τον περιορισμό στον αριθμό των παροχών αυτών. Με απόφαση της Ρ.Α.Λ. καθορίζονται ο τύπος, το περιεχόμενο, τα διαδικαστικά αποτελέσματα, καθώς και ο τρόπος υποβολής και καταχώρισης των καταγγελιών του προηγούμενου εδαφίου. Η Ρ.Α.Λ. αξιολογεί αν τα στοιχεία και οι ισχυρισμοί που τίθενται υπόψη της από τον καταγγέλλοντα συνιστούν ενδείξεις παράβασης. Αν από την αξιολόγηση αυτή δεν προκύπτουν ενδείξεις παράβασης των εν λόγω άρθρων, η καταγγελία λογίζεται ως προφανώς αβάσιμη και τίθεται στο αρχείο. Τα υπό διερεύνηση νομικά και φυσικά πρόσωπα μπορεί να προτείνουν ενώπιον της Ρ.Α.Λ. δεσμεύσεις, οι οποίες συνεκτιμούνται, αξιολογούνται και μπορεί να επικυρώνονται με απόφαση της Ρ.Α.Λ. Οι καταγγελίες αξιολογούνται το συντομότερο δυνατό και πάντως μετά την πάροδο πέντε (5) μηνών από την υποβολή τους στη Ρ.Α.Λ. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι εργαζόμενοι σε δημόσιες επιχειρήσεις ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και οι εντεταλμένοι προσωρινά την άσκηση δημόσιας υπηρεσίας οφείλουν να ανακοινώνουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στη Ρ.Α.Λ., ότι περιέρχεται στη γνώση τους με οποιονδήποτε τρόπο και σχετίζεται με θέματα αρμοδιότητάς της», όπως η παρ.1 αντικαταστάθηκε ως άνω με την παρ.7 άρθρου 46 Ν.4597/2019.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 132 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις κεφαλαίου» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: α) [...] β) Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: αα) Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου

συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τη Ρ.Α.Λ.» και σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του ίδιου Άρθρου «3. Η Ρ.Α.Λ. ασκεί ως εντολοδόχος του Ελληνικού Δημοσίου και κάθε άλλη αρμοδιότητά του που είναι συναφής με τη Σύμβαση Παραχώρησης και δεν έχει ρητά απονεμηθεί σε κάποια υπηρεσία ή φορέα του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα ή άλλο νόμο. 4. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος, δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις νόμων που κυρώνουν Συμβάσεις Παραχώρησης και ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών. Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στη Ρ.Α.Λ. με τις διατάξεις των άρθρων 112 και 113 του παρόντος νόμου τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «Κρατική Εποπτεία» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «Το Δημόσιο επιβλέπει το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του Λιμένα Πειραιά, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΙΜΕΝΩΝ» της ΣΠ προβλέπεται ότι: «Εκτός από τις αρχές που έχουν νομοθετική αρμοδιότητα κατά την ουσιαστική έννοια και παρατίθενται στο Άρθρο 2.1, δυνάμει του άρθρου 43 του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), όπως ισχύει συστάθηκε μια νέα οικονομική ρυθμιστική αρχή με την αρμοδιότητα της ρύθμισης ορισμένων πτυχών του ελληνικού λιμενικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένου του Λιμένα Πειραιά), δηλαδή η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (η ΡΑΛ). Η ΡΑΛ έχει λάβει τις εξουσίες και αρμοδιότητες, που παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2, οι οποίες επιδέχονται περαιτέρω υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης μέσω της έκδοσης εξουσιοδοτικών διατάξεων), όπως προβλέπεται στον Νόμο 4150/2013.».

Σύμφωνα με το Παράρτημα 2.2 της ΣΠ, προβλέπονται οι «Εξουσίες και Αρμοδιότητες της Ρ.Α.Λ.», οι οποίες συνίστανται στην: «(α) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες, η τήρηση των υποχρεώσεων των λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης-εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κυρίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, συμβάσεις παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού, την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον λιμενικό τομέα, (β) Η διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, (γ) Η διαχείριση παραπόνων και η λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επ' αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, (δ) Η υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων (παραχωρήσεις, εκμίσθωση χερσαίας ζώνης) και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, (ε) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, εξασφαλίζοντας ιδίως την τήρηση του συμφωνηθέντος επιπέδου εξυπηρέτησης, προσδιορίζοντας τα επίπεδα απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη συμμόρφωση με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, (στ) Η εξασφάλιση, σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, η αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, (ζ) Η έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με την απλούστευση, διαφάνεια και εναρμόνιση τελών κοινού ενδιαφέροντος για όλους τους ελληνικούς λιμένες, προωθώντας τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων λιμένων, (η) Η γνωμοδότηση επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, (θ) Η γνωμοδότηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου

επί ειδικών θεμάτων λιμένων- περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος.».

Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Αρχή δύναται εντός των απονεμηθεισών αρμοδιοτήτων της να διαπιστώνει μια πραγματική κατάσταση αναφορικά με την εκτέλεση και ερμηνεία των Συμβάσεων Παραχώρησης και κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις ανωτέρω νομοθετικές διατάξεις, η Ρ.Α.Λ. είναι καθ' ύλην αρμόδια να εξετάσει και να λάβει απόφαση επί του εν θέματι ζητήματος. Συνεπώς, παραδεκτώς ήχθη προς συζήτηση και εξετάζεται το εν θέματι κείμενο ενώπιον της Ρ.Α.Λ.

Όμως, η Αρχή δεν είναι αρμόδια για την έκδοση κανονιστικής πράξης με την οποία να κηρύσσεται ανίσχυρη διάταξη Σχεδίου Αποβλήτων και Κανονισμού της Ο.Λ.Π., όπως αναζητάται με την υπό έρευνα καταγγελία, πλήν όμως δύναται να λάβει τα κατάλληλα προς τούτο θετικά ρυθμιστικά μέτρα.

Β. Νομικό πλαίσιο – ερμηνεία

Ι. Προοίμιο σημεία 1, 10 και 14 και Άρθρα 2, 5, 7 και 8 της Οδηγίας 2000/59/ΕΚ.

Η Οδηγία 2000/59/ΕΚ επεδίωξε να ρυθμίσει το ζήτημα των απορρίψεων αποβλήτων και καταλοίπων φορτίου πλοίων στη θάλασσα, από πλοία που χρησιμοποιούν τους λιμένες της ένωσης, με διατάξεις οι οποίες εξασφαλίζουν τη διάθεση επαρκών λιμενικών εγκαταστάσεων για την παραλαβή τους, προκειμένου να ενισχυθεί η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, κατ' εφαρμογή και της διεθνούς συμβάσεως Μαγρόλ 73/78.

Σύμφωνα, εν προκειμένω, με το Προοίμιο της Οδηγίας 2000/59/ΕΚ προβλέπεται ότι: «*Εκτιμώντας τα ακόλουθα: (1) Η κοινοτική πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης καθώς και στην αρχή “ο ρυπαίνων πληρώνει”.* (10) *Οι επαρκείς λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής θα πρέπει να καλύπτουν τις ανάγκες των χρηστών, από το μεγαλύτερο εμπορικό πλοίο μέχρι το μικρότερο σκάφος αναψυχής, καθώς και του περιβάλλοντος, χωρίς να γίνονται αιτία αδικαιολόγητης καθυστέρησης των πλοίων που τις χρησιμοποιούν η υποχρέωση να εξασφαλιστεί η ύπαρξη επαρκών λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής παρέχει στα κράτη μέλη υψηλό βαθμό ελευθερίας ώστε να ρυθμίζουν την παραλαβή των αποβλήτων κατά τον πλέον αρμόζοντα τρόπο και τους επιτρέπει, μεταξύ άλλων, να διαθέτουν σταθερές εγκαταστάσεις παραλαβής ή να ορίζουν φορείς παροχής υπηρεσιών οι οποίοι θα μεταφέρουν στους λιμένες κινητές μονάδες παραλαβής αποβλήτων όποτε αυτό απαιτείται η υποχρέωση αυτή συνεπάγεται επίσης την υποχρέωση παροχής όλων των αναγκαίων υπηρεσιών ή/και άλλων συνοδευτικών ρυθμίσεων για τη δέουσα και επαρκή χρήση των εγκαταστάσεων αυτών.* (14). *Με βάση την αρχή “ο ρυπαίνων πληρώνει”, το κόστος των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας και διάθεσης αποβλήτων πλοίου, θα πρέπει να καλύπτεται από τα πλοία χάριν της προστασίας του περιβάλλοντος, το σύστημα των τελών θα πρέπει να ενθαρρύνει την παράδοση των αποβλήτων πλοίων στους λιμένες αντί της απόρριψης στη θάλασσα τούτο μπορεί να διευκολυνθεί αν οριστεί ότι όλα τα πλοία συνεισφέρουν στο κόστος της παραλαβής και διακίνησης αποβλήτων πλοίων ώστε να μειωθεί το οικονομικό κίνητρο της απόρριψης στη θάλασσα, [...] τα κράτη μέλη, θα πρέπει να [...] διατηρήσουν την αρμοδιότητα να καθορίζουν εάν και σε ποιο βαθμό τα τέλη που αφορούν τις ποσότητες που παραδίδουν πραγματικά τα πλοία θα περιληφθούν στα συστήματα κάλυψης του κόστους χρήσης λιμενικών εγκαταστάσεων οι επιβαρύνσεις για τη χρήση των εγκαταστάσεων θα πρέπει να είναι δίκαιες, να μην εισάγουν διακρίσεις και να καθορίζονται με διαφάνεια.».*

Σύμφωνα με το **Άρθρο 2** «Ορισμοί» της Οδηγίας προβλέπεται ότι «[...] γ) «απόβλητα πλοίου»: όλα τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των λυμάτων, και κατάλοιπα πλην των καταλοίπων φορτίου, τα οποία παράγονται κατά τη λειτουργία ενός πλοίου και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παραρτημάτων I, IV και V της σύμβασης Marpol 73/78, καθώς και τα συνδεδεμένα με το φορτίο απορρίμματα, όπως ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του παραρτήματος V της σύμβασης Marpol 73/78, δ) «κατάλοιπα φορτίου»: τα υπολείμματα οποιουδήποτε υλικού του φορτίου, που παραμένουν επί του πλοίου στους χώρους ή στις δεξαμενές φορτίου μετά την περάτωση των διαδικασιών εκφόρτωσης και των εργασιών καθαρισμού, συμπεριλαμβανομένων των υπερχειλίσεων και των διαρροών κατά τη φόρτωση/εκφόρτωση [...]».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 5** «Προγράμματα παραλαβής και διακίνησης αποβλήτων» της Οδηγίας προβλέπεται ότι «1. Για κάθε λιμένα καταρτίζεται και εφαρμόζεται κατάλληλο πρόγραμμα παραλαβής και διακίνησης αποβλήτων, κατόπιν διαβουλεύσεων με τα ενδιαφερόμενα μέρη, και ιδίως με τους χρήστες του λιμένα ή τους εκπροσώπους αυτών, με γνώμονα τις απαιτήσεις των άρθρων 4, 6, 7, 10 και 12. Οι λεπτομερείς απαιτήσεις σχετικά με την κατάρτιση των προγραμμάτων αυτών καθορίζονται στο Παράρτημα I. 2. Τα προγράμματα παραλαβής και διακίνησης αποβλήτων, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μπορούν, εφόσον απαιτείται για λόγους αποτελεσματικότητας, να καταρτίζονται σε περιφερειακό πλαίσιο με τη δέουσα συμμετοχή κάθε λιμένα, υπό την προϋπόθεση ότι προσδιορίζεται για κάθε επιμέρους λιμένα ποιές εγκαταστάσεις παραλαβής είναι απαραίτητες και ποιές είναι διαθέσιμες. 3. Τα κράτη μέλη αξιολογούν και εγκρίνουν το πρόγραμμα παραλαβής και διακίνησης αποβλήτων, παρακολουθούν την εφαρμογή του και εξασφαλίζουν την επανέγκρισή του τουλάχιστον ανά τριετία καθώς και μετά από σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία του λιμένα.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 7** «Παράδοση των αποβλήτων πλοίων» της Οδηγίας προβλέπεται ότι «1. Οι πλοίαρχοι των πλοίων που καταπλέουν σε λιμένα της Κοινότητας, πριν αποπλεύσουν από το λιμένα, παραδίδουν όλα τα απόβλητα πλοίου σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής. 2. Παρά την παράγραφο 1, ένα πλοίο μπορεί να αποπλεύσει για τον επόμενο λιμένα κατάπλου χωρίς να έχει παραδώσει τα απόβλητά του, εάν, με βάση τα στοιχεία που παρέχονται σύμφωνα με το άρθρο 6 και το παράρτημα II, προκύπτει ότι το πλοίο διαθέτει επαρκή ικανότητα αποθήκευσης όλων των παραγόμενων στο πλοίο αποβλήτων που έχουν συσσωρευθεί και θα συσσωρευθούν κατά το προγραμματισμένο ταξίδι του έως τον λιμένα παράδοσης. Εάν τα κράτη μέλη έχουν σοβαρούς λόγους να πιστεύουν ότι στον προβλεπόμενο λιμένα παράδοσης δεν διατίθενται κατάλληλες εγκαταστάσεις, ή εάν ο λιμένας αυτός δεν είναι γνωστός, και ως εκ τούτου υπάρχει κίνδυνος τα απόβλητα να απορριφθούν στη θάλασσα, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την πρόληψη της θαλάσσιας ρύπανσης απαιτώντας, εφόσον είναι αναγκαίο, από το πλοίο να παραδώσει τα απόβλητά του πριν αποπλεύσει από τον λιμένα. 3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη αυστηρότερων απαιτήσεων παράδοσης για πλοία, οι οποίες έχουν θεσπιστεί σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 8** της Οδηγίας 2000/59, με τίτλο «Τέλη για τα απόβλητα πλοίου» προβλέπεται ότι: «1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το κόστος των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων πλοίου, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας και της τελικής διάθεσης των αποβλήτων, να καλύπτεται με την είσπραξη τέλους από τα πλοία. 2. Τα συστήματα κάλυψης του κόστους χρήσης των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής πρέπει να μην παρέχουν κίνητρο στα πλοία να απορρίπτουν τα απόβλητά τους στη θάλασσα. Για το σκοπό αυτό, εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές στα πλοία, πλην των αλιευτικών σκαφών και των σκαφών αναψυχής με άδεια μεταφοράς 12 επιβατών το πολύ: α) όλα τα πλοία που καταπλέουν σε λιμένα κράτους μέλους συνεισφέρουν σημαντικά στο κόστος που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ανεξαρτήτως του εάν

χρησιμοποιούν τις εγκαταστάσεις ή όχι. Στις σχετικές ρυθμίσεις είναι δυνατόν να συγκαταλέγεται η ενσωμάτωση του τέλους στα λιμενικά τέλη ή η επιβολή ιδιαίτερου σταθερού τέλους αποβλήτων. Τα τέλη μπορούν να διαφοροποιούνται σε συνάρτηση, μεταξύ άλλων, με την κατηγορία, τον τύπο και το μέγεθος του πλοίου β) το μέρος του κόστους που δεν καλύπτεται, ενδεχομένως, από το τέλος που αναφέρεται στο σημείο α), καλύπτεται με βάση τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων πλοίου που παραδίδουν πραγματικά τα πλοία·γ) επιτρέπεται η μείωση των τελών, εάν η περιβαλλοντική διαχείριση του πλοίου, ο σχεδιασμός, ο εξοπλισμός και η λειτουργία του είναι τέτοια ώστε ο πλοίαρχος να μπορεί να αποδείξει ότι το πλοίο παράγει μειωμένες ποσότητες αποβλήτων. 3. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα επιβαλλόμενα τέλη είναι δίκαια, καθορίζονται με διαφάνεια, δεν εισάγουν διακρίσεις, και αντιστοιχούν στο κόστος των εγκαταστάσεων και υπηρεσιών που προσφέρονται και, κατά περίπτωση, χρησιμοποιούνται, το ύψος των τελών και η βάση υπολογισμού τους θα πρέπει να διευκρινίζονται στους χρήστες των λιμένων. 4. Η Επιτροπή, εντός τριών ετών από της ημερομηνίας που αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1, υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η οποία θα αξιολογεί τις επιπτώσεις στο θαλάσσιο περιβάλλον και τους τρόπους ροής των αποβλήτων από τις διαφορές μεταξύ των συστημάτων κάλυψης του κόστους τα οποία υιοθετούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2. Η έκθεση αυτή συντάσσεται σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και εκπροσώπους των λιμένων. Η Επιτροπή υποβάλλει, εάν είναι αναγκαίο βάσει της εν λόγω αξιολόγησης, πρόταση τροποποίησης της παρούσας οδηγίας, με τη θέσπιση συστήματος που προβλέπει την καταβολή εκ μέρους όλων των πλοίων, που καταπλέουν σε λιμένα κράτους μέλους, κατάλληλου ποσοστού, όχι λιγότερου του ενός τρίτου, του κόστους που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ανεξαρτήτως της πραγματικής χρήσεως από αυτά των εγκαταστάσεων, ή ενός εναλλακτικού συστήματος με ισοδύναμο αποτέλεσμα.».

Επί της ανωτέρω Οδηγίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές όπου αναφέρεται ρητά στην υπαγωγή των αποβλήτων αυτών ναυπηγοεπισκευής. Ειδικότερα, στην ακροτελεύτια παράγραφο της Παραγράφου «3.2 Υποχρεωτική παράδοση αποβλήτων», προβλέπεται ότι: «Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τα απόβλητα από εργασίες επισκευής σε δεξαμενές επισκευής πλοίων δεν θα πρέπει να θεωρούνται «παραγόμενα στο πλοίο απόβλητα» κατά την έννοια της οδηγίας, δεδομένου ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παραρτήματος V της σύμβασης Marpol. Ο ορισμός των «λειτουργικών αποβλήτων» στο παράρτημα V της σύμβασης Marpol, ιδίως η αναφορά στην «κανονική συντήρηση και λειτουργία του πλοίου» αποκλείει τα απόβλητα που προκύπτουν από δραστηριότητες επισκευής πλοίων που διενεργούνται σε ναυπηγεία επισκευής. Κατά συνέπεια, τα απόβλητα από τις εν λόγω δραστηριότητες αποτελούν κοινή ευθύνη του πλοίου και του επισκευαστικού ναυπηγείου, που θα πρέπει να προβούν στους απαραίτητους διακανονισμούς για την παράδοση και την περαιτέρω διαχείρισή τους, σε πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα».

II. Προοίμιο σημεία 4, 5 και 36 και Άρθρο 2 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/883.

Η Οδηγία (ΕΕ) 2019/883 (ΕΕΕΕ L 151/116 7.6.2019) σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής για την παράδοση αποβλήτων από πλοία, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/65/ΕΕ και την κατάργηση της οδηγίας 2000/59/ΕΚ, προβλέπει νεότερους κανόνες για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία, σε αντικατάσταση της ανωτέρω Οδηγίας 2000/59. Ειδικότερα, στο προοίμιο της Οδηγίας προβλέπονται τα εξής:

«(4) Η Ένωση επιδίωξε την εφαρμογή τμημάτων της σύμβασης MARPOL μέσω της οδηγίας 2000/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (4), εφαρμόζοντας μια

προσέγγιση με βάση τους λιμένες. Στόχος της οδηγίας 2000/59/ΕΚ είναι να συγκεραστούν τα συμφέροντα της ομαλής λειτουργίας των θαλάσσιων μεταφορών με την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.»

«(5) Την τελευταία εικοσαετία, η σύμβαση MARPOL και τα παραρτήματά της έχουν υποστεί σημαντικές τροποποιήσεις, με τις οποίες καθορίστηκαν αυστηρότεροι κανόνες και απαγορεύσεις για τις απορρίψεις αποβλήτων από τα πλοία στη θάλασσα. (10) Παρά τις κανονιστικές αυτές εξελίξεις, οι απορρίψεις αποβλήτων στη θάλασσα συνεχίζονται με τεράστιο περιβαλλοντικό, κοινωνικό και οικονομικό κόστος. Αυτό οφείλεται σε συνδυασμό παραγόντων: στους λιμένες δεν διατίθενται πάντοτε επαρκείς λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής, η επιβολή είναι συχνά ανεπαρκής και παρατηρείται έλλειψη κινήτρων για την παράδοση των αποβλήτων στην ξηρά.»

«(36) Ο κανονισμός (ΕΕ) 352/2017 το Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου περιλαμβάνει την παροχή λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής στις υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του. Προβλέπει κανόνες για τη διαφάνεια της διάρθρωσης των χρεώσεων που επιβάλλονται για τη χρήση λιμενικών υπηρεσιών, διαβούλευση με τους χρήστες των λιμένων και διαδικασίες διεκπεραίωσης καταγγελιών. Η παρούσα οδηγία βαίνει πέραν του πλαισίου που προβλέπεται στον εν λόγω κανονισμό, διότι προβλέπει αναλυτικότερες απαιτήσεις για τον σχεδιασμό και τη λειτουργία των συστημάτων κάλυψης του κόστους των λιμενικών εγκαταστάσεων παραλαβής αποβλήτων από πλοία και για τη διαφάνεια της διάρθρωσης του κόστους.»

Σύμφωνα δε με το άρθρο 2 της Οδηγίας, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ορισμοί», προβλέπεται ότι: «Για το σκοπό της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) «πλοίο»: ποντοπόρο σκάφος κάθε τύπου που λειτουργεί στο θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των αλιευτικών σκαφών, και των σκαφών αναψυχής, των υδροπτερυγών, των αερόστρωμνων σκαφών, των καταδυόμενων και των πλωτών ναυπηγημάτων· 2) «σύμβαση MARPOL»: η διεθνής σύμβαση για την πρόληψη της ρύπανσης από πλοία, στην επικαιροποιημένη της έκδοση· 3) «απόβλητα από πλοία»: όλα τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των καταλοίπων φορτίου, τα οποία παράγονται κατά το δρομολόγιο πλοίου ή κατά τις εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης και καθαρισμού, και τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παραρτημάτων I, II, IV, V και VI της σύμβασης MARPOL καθώς επίσης και τα απόβλητα που αλιεύονται παθητικά· 4) [...] 5) «κατάλοιπα φορτίου»: τα υπολείμματα οποιουδήποτε υλικού του φορτίου τα οποία παραμένουν επί του πλοίου στο κατάστρωμα ή στους χώρους φορτίου ή σε δεξαμενές μετά τη φόρτωση και την εκφόρτωση, συμπεριλαμβανομένων υπερχειλίσεων και διαρροών κατά τη φόρτωση ή εκφόρτωση, σε υγρή ή ξηρά κατάσταση ή συμπαρασυρόμενα σε νερό πλύσης, εξαιρουμένης της σκόνης φορτίου που παραμένει στο κατάστρωμα μετά τη σάρωση ή της σκόνης στις εξωτερικές επιφάνειες του πλοίου [...]».

III. Άρθρα 3, 4 και 11 της Σύμβασης Παραχώρησης κυρωθείσα με το άρθρο 1 του Ν.4404/2016.

Με το Ν. 4404/2016 κυρώθηκε η από 24/06/2016 Σύμβαση τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο η από 13/02/2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΛΠ ΑΕ (εφεξής Σ.Π. 2016).

Σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σ.Π.2016, το οποίο φέρει τον τίτλο «ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ ΛΙΜΕΝΑ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ», [...] 3.3 Πέραν των δρόμων και άλλων χώρων που χρησιμοποιούνται για γενική πρόσβαση και κυκλοφορία, η Χερσαία Λιμενική Ζώνη μπορεί να χωριστεί στους ακόλουθους χώρους: (α) έναν χώρο, όπου λειτουργούν οι τερματικοί σταθμοί οχηματαγωγών (οι Σταθμοί Οχηματαγωγών)· (β) έναν χώρο, όπου επί του παρόντος ο ΟΛΠ λειτουργεί έναν τερματικό σταθμό

εμπορευματοκιβωτίων (ο Σταθμός Εμπορευματοκιβωτίων του Προβλήτα Γ)· (γ) έναν χώρο, όπου επί του παρόντος η ΣΕΠ λειτουργεί έναν τερματικό σταθμό εμπορευματοκιβωτίων σύμφωνα με τη Σύμβαση Υποπαραχώρησης ΣΕΠ (ο Σταθμός Εμπορευματοκιβωτίων Προβλητών II & III και, από κοινού με τον Σταθμό Εμπορευματοκιβωτίων του Προβλήτα Ι, οι Σταθμοί Εμπορευματοκιβωτίων)· (δ) έναν χώρο όπου λειτουργούν οι τερματικοί σταθμοί οχημάτων (οι Σταθμοί Οχημάτων)· (ε) έναν χώρο όπου λειτουργούν οι τερματικοί σταθμοί γενικού φορτίου (οι Σταθμοί Γενικού Φορτίου)· (στ) έναν χώρο επισκευής πλοίων (τα Ναυπηγεία)· [...] 3.5 Η Παραχώρηση (όπως ορίζεται στο Άρθρο 4) αφορά στους ακόλουθους χώρους, υποδομές, ανωδομές και κτίρια (από κοινού τα Στοιχεία Παραχώρησης): (α) το σύνολο των χερσαίων χώρων της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης, πλην των Εξαιρουμένων Χώρων και Στοιχείων, όπως καθένα ορίζεται στο Αναλυτικό Τοπογραφικό Διάγραμμα (η Περίμετρος της Ζώνης Παραχώρησης)· (β) τη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη, με την επιφύλαξη των περιορισμών που παρατίθενται στο Άρθρο 4.3· και (γ) με την εξαίρεση οποιωνδήποτε υποδομών, ανωδομών και κτιρίων κατεδαφισθέντων σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, το σύνολο των υποδομών, των ανωδομών και των κτιρίων, που υφίστανται τώρα ή στο μέλλον εντός της Περιμέτρου της Ζώνης Παραχώρησης (υπεργείως ή υπογείως), συμπεριλαμβανομένου, ενδεικτικά, του χερσαίου τμήματος των λιμενικών έργων, που περιγράφεται στην Τεχνική Έκθεση Δέουσας Επιμέλειας Πωλητή (VDD) της 26ης Ιουνίου 2014, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 27.3 καθώς και των κτιρίων που απαριθμούνται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.5(β)· αλλά, σε καθεμιά από τις προηγούμενες περιπτώσεις, εξαιρώντας. (i) τους χώρους, τις υποδομές, ανωδομές και κτίρια, που εξαιρούνται από την Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης και απαριθμούνται στο Μέρος Ι του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 3.5, με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που προσδιορίζονται στο Μέρος IV του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 3.5· (ii) τους χώρους, τις υποδομές, ανωδομές και κτίρια, που απαιτούνται για την εκπλήρωση του έργου δημοσίων υπηρεσιών, επιχειρήσεων και οργανισμών και απαριθμούνται στο Μέρος II του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 3.5, με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που προσδιορίζονται στο Μέρος IV του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 3.5· (iii) ορισμένα τμήματα οικιστικών περιοχών, δημόσιων δρόμων ή/και κοινόχρηστων χώρων εντός της προβλεπόμενης Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης, αλλά εκτός των λειτουργικών ορίων του ΟΛΠ (μαζί με τους χώρους και στοιχεία που κατονομάζονται στις προηγούμενες υποπαραγράφους, οι Εξαιρούμενοι Χώροι και Στοιχεία), όπως καθένα προσδιορίζεται και απεικονίζεται με μπλε ή κίτρινο χρώμα στο Αναλυτικό Τοπογραφικό Διάγραμμα· και (iv) εξαιρώντας επιπλέον χώρους, υποδομές, ανωδομές και κτίρια, που τυχόν απαιτούνται για τους σκοπούς που παρατίθενται στο Άρθρο 20.1, υπό την προϋπόθεση ότι, εφόσον οποιοσδήποτε εν λόγω χώρος ή στοιχείο δεν χρησιμοποιείται πλέον για οποιονδήποτε από τους σκοπούς που ορίζονται στο Άρθρο 20.1, τότε για τα εν λόγω στοιχεία θα ισχύουν οι διατάξεις του Μέρους V του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ 3.5, 3.6 Τα Στοιχεία Παραχώρησης περιλαμβάνουν ορισμένες συμβάσεις υποπαραχώρησης σε σχέση με περιοχές εντός της Περιμέτρου της Ζώνης Παραχώρησης που έχουν εγκριθεί, εξουσιοδοτηθεί ή/και συναφθεί από τον ΟΛΠ σε σχέση με καθορισμένους χώρους και έχουν παραχωρηθεί στα πρόσωπα που απαριθμούνται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3.6 (οι Καθορισμένες Υποπαραχωρήσεις). Ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης, ο ΟΛΠ δεσμεύεται: (α) να συμμορφώνεται με τις συμβατικές υποχρεώσεις του αναφορικά με τις Καθορισμένες Υποπαραχωρήσεις· και (β) να ανανεώνει και να συναινεί στην παράταση κάθε Καθορισμένης Υποπαραχώρησης, όπως προβλέπεται στην αντίστοιχη σύμβαση και εντός των ορίων του Αρθρου 12, εκτός εάν ο ΟΛΠ και ο υπεύθυνος Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ έχουν ρητά συμφωνήσει στο αντίθετο. 3.7 Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, η Χερσαία Λιμενική Ζώνη, η Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη, η Περίμετρος της Ζώνης Παραχώρησης και τα Στοιχεία Παραχώρησης θα είναι μόνο οι χώροι που προβλέπονται από τα Άρθρα 3.1, 3.2, 3.4 και 3.5. [...]».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 4 της Σ.Π. 2016, το οποίο τιτλοφορείται «ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» προβλέπεται ότι: «4.1 Με την παρούσα, το Ελληνικό Δημόσιο χορηγεί στον ΟΛΠ το αποκλειστικό δικαίωμα κατοχής, χρήσης, διαχείρισης, συντήρησης, βελτίωσης και

εκμετάλλευσης των Στοιχείων Παραχώρησης (το Δικαίωμα) καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης (όπως ορίζεται στο Άρθρο 4.5), με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται στην παρούσα Σύμβαση (η Σύμβαση). 4.2 Το Δικαίωμα συνίσταται στο δικαίωμα του ΟΛΠ, καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης, να κατέχει, να χρησιμοποιεί και να εκμεταλλεύεται τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη των όρων και των περιορισμών της παρούσας Σύμβασης. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης (συμπεριλαμβανομένων των Άρθρων 4.3, 4.4, 9 και 10), το Δικαίωμα θα επιτρέπει, ενδεικτικά, στον ΟΛΠ: (α) να αποκτά την υλική κατοχή και να ασκεί κυριαρχική φυσική εξουσίαση επί των Στοιχείων Παραχώρησης· (β) να αποκλείει άλλα μέρη από τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη του Άρθρου 11.3· (γ) να έχει πρόσβαση σε χώρους της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης και να τους χρησιμοποιεί, με σκοπό την άσκηση των δικαιωμάτων του ή τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση· (δ) να χρησιμοποιεί τα Στοιχεία Παραχώρησης για τις δραστηριότητες του ΟΛΠ και την επέκταση των δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΠ που συνίστανται στην παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εγκαταστάσεων· (ε) να κατεδαφίζει υφιστάμενες υποδομές, ανωδομές και κτίρια ή άλλως πως να τα διαθέτει, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω ενέργειες διενεργούνται σύμφωνα με απαιτούμενες διοικητικές άδειες και διεξάγονται κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του ΟΛΠ ή έχουν προσδιοριστεί σε Σχέδιο Ανάπτυξης Λιμένα· (στ) να υλοποιεί κεφαλαιουχικές επενδύσεις σε υποδομές και ανωδομές για την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΠ ή την επέκταση ή συνέχιση αυτών· (ζ) να συνάπτει υποπαραχωρήσεις προς τρίτα μέρη σύμφωνα με και με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων, όπως παρατίθενται στο Άρθρο 12· (η) με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και των εφαρμοστέων νόμων (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, αναφορικά με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης, οποιωνδήποτε περιβαλλοντικών εγκρίσεων και υποχρεώσεων λήψης κατάλληλων πολεοδομικών αδειών και αδειών ασφάλειας και κατασκευής), να κατασκευάζει λιμενικές υποδομές και ανωδομές (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, πλωτών δεξαμενών) σε κατάλληλες θέσεις εντός των ορίων της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη θαλάσσια ασφάλεια και την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας· και (θ) να εισπράττει όλα τα έσοδα (συμπεριλαμβανομένων των Λιμενικών Τελών) που απορρέουν από την εκμετάλλευση του Δικαιώματος.».

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 11 της Σ.Π. 2016 προβλέπεται ότι: «[...] 11.2 Οι Παρεπόμενες Υπηρεσίες για τις οποίες υπέχει υποχρέωση ο ΟΛΠ περιλαμβάνουν, ειδικότερα: (α) τον χειρισμό και την αποθήκευση φορτίων· (β) τη ρυμούλκηση· (γ) τον ελλιμενισμό - απόπλου· (δ) τη διάθεση λυμάτων· (ε) όλες τις υπηρεσίες και εργασίες που αφορούν σε λιμενικές εγκαταστάσεις σχετικές με την ασφάλεια και προστασία σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού, στην αναθεωρημένη του έκδοση (ISPS Code), όπως επίσης και σε κάθε σχετική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά, του Κανονισμού 725/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου για την ενίσχυση της ασφάλειας πλοίων και λιμενικών εγκαταστάσεων και του Π.Δ. 56/2004 (ΦΕΚ Α' 47), όπως κάθε φορά ισχύουν· (στ) τις υπηρεσίες σε επιβάτες· (ζ) τις υπηρεσίες δημόσιας στάθμευσης· (η) την καταπολέμηση εντόμων και παρασίτων· (θ) τις παροχές κοινής ωφελείας (νερό, επικοινωνίες, ηλεκτρισμός)· (ι) την υποδοχή απορριμμάτων που προέρχονται από τα σκάφη, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικά, της υποδοχής ιλύος και αποβλήτων πετρελαίου, της απόρριψης λυμάτων και της απομάκρυνσης απορριμμάτων, όπως επίσης και της υποδοχής και διαχείρισης των καταλοίπων φορτίου· (ια) την υποδοχή απορριμμάτων λιμένα, συμπεριλαμβανομένης της απομάκρυνσης απορριμμάτων, του καθαρισμού και της μεταφοράς για την απόρριψη σε ειδικές δημόσιες τοποθεσίες επεξεργασίας / εναπόθεσης απορριμμάτων εκτός των Στοιχείων Παραχώρησης· και (ιβ) τις Λοιπές Χρήσεις με την επιφύλαξη του Άρθρου 4.4, και, στην έκταση που αρμόζει, πρέπει να είναι επαρκείς, ώστε να εναρμονίζονται με τα Ελάχιστα Επίπεδα Υπηρεσιών,

τους Ισχύοντες Νόμους, τους Ρυθμιστικούς Κανόνες και τους νόμους γενικής εφαρμογής. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, ο ΟΛΠ μπορεί να προσλάβει τρίτους είτε μέσω Υπεργολαβιών, είτε μέσω Υποπαραχωρήσεων, αλλά (με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε άλλων υποχρεώσεων του σύμφωνα με την παρούσα) ο ΟΛΠ θα παραμένει υπόλογος έναντι του Ελληνικού Δημοσίου για τη συμμόρφωση με τα Ελάχιστα Επίπεδα Υπηρεσιών. 11.3 Για όλες τις άλλες υπηρεσίες που θα πραγματοποιούνται συνήθως και θα παρέχονται σε λιμένα (συμπεριλαμβανομένων ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών και δεξαμενισμού), ο ΟΛΠ θα προάγει γενικώς τον ανταγωνισμό, επιτρέποντας την πρόσβαση στις απαιτούμενες υποδομές και εγκαταστάσεις, παρέχοντας δίκαιες Υποπαραχωρήσεις χωρίς διακρίσεις σε εξωτερικούς παρόχους υπηρεσιών σύμφωνα με το Άρθρο 12.3. Ειδικότερα, όσον αφορά στις ναυπηγοεπισκευαστικές υπηρεσίες που παρέχονται εντός του Λιμένα Πειραιά, ανά πάσα στιγμή και με μόνη την επιφύλαξη των εύλογων περιορισμών λόγω ανεπάρκειας χερσαίων εκτάσεων ή παραθαλάσσιου χώρου ή λόγω μέριμνας για την ασφάλεια του Λιμένα Πειραιά ή των λειτουργιών αυτού, ο ΟΛΠ: (α) θα τηρεί τους όρους των υφιστάμενων Υποπαραχωρήσεων για ναυπηγοεπισκευαστικές υπηρεσίες στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη του Περάματος και σε περίπτωση λήξης τους θα συνάπτει νέες Υποπαραχωρήσεις με επιχειρήσεις παροχής ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών· (β) θα εξασφαλίζει ότι οι πάροχοι ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών θα έχουν ανεμπόδιστη πρόσβαση στις απαραίτητες λιμενικές υποδομές και την ακτογραμμή του παραλιακού μετώπου της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης του Περάματος, ώστε να εκτελούν τις εργασίες τους· και (γ) θα συνεχίζει να παρέχει επαρκή χώρο δεξαμενισμού και χερσαία έκταση με αμερόληπτη τιμολογιακή μεταχείριση για βραχείας διάρκειας επισκευές σκαφών. με την περαιτέρω προϋπόθεση ότι σε κάθε περίπτωση και στον βαθμό που σχετίζονται με πρόσβαση τρίτων φορέων εκμετάλλευσης στα Νέα Ναυπηγεία, οι λειτουργίες και υποχρεώσεις του ΟΛΠ θα ρυθμίζονται από τα Άρθρα 9 και 10 της παρούσας.».

Γ. Πραγματικά Περιστατικά

Στις 7.5.2019 υποβλήθηκε ενώπιον της Αρχής καταγγελία του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας (ΣΕ.ΝΑ.ΒΙ.), της Ένωσης Βιοτεχνών Εργοδοτών Μηχανουργών Πειραιά και του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ναυπηγείων και Εργοδοτών Ναυπηγών Πειραιώς (Περάματος) με αντικείμενο το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων Πλοίων της «Οργανισμός Λιμένος Πειραιά Α.Ε.» και τον Κανονισμό και τα Τιμολόγια στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Ο.Λ.Π. Α.Ε..

Πιο συγκεκριμένα, οι καταγγέλλοντες υποστηρίζουν ότι «Στο Σχέδιο ακολουθείται η κατηγοριοποίηση των αποβλήτων σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση (Δ.Σ.) MARPOL 73/78 πλην όμως εσφαλμένα και μη νόμιμα στο Παράρτημα V Στερεά Απόβλητα ο καθού περιλαμβάνει τα απόβλητα επισκευής πλοίων.». Και τούτο διότι η Ο.Λ.Π. Α.Ε. εντάσσει στην κατηγορία των λειτουργικών αποβλήτων τα απόβλητα επισκευής πλοίων.

Σύμφωνα με το Σχέδιο Αποβλήτων της Ο.Λ.Π. Α.Ε. (σελ. 15) στην κατηγορία F περιλαμβάνονται τα «Operational waste/Λειτουργικά Απόβλητα (Rust, packaging & dunnage materials, operation & machinery remains/Αποσκωριάσεις, υλικά συσκευασίας στοιβασίας, μη επικίνδυνα υπολείμματα συντήρησης επισκευής)». Όπως προκύπτει δε, από την παρ. 6.2.2. του Σχεδίου Διαχείρισης ως λειτουργικά απόβλητα (επικίνδυνα ή εν δυνάμει επικίνδυνα) νοούνται τα «Τα απόβλητα που ανήκουν στην κατηγορία αυτή προκύπτουν κυρίως από εργασίες επισκευών και συντήρησης αλλά και από την λειτουργία των πλοίων και κατηγοριοποιούνται [Ακολουθεί αναλυτικός πίνακας κατηγοριοποίησης των ανωτέρω αποβλήτων]».

Περαιτέρω, στις σελ. 40-41 του Σχεδίου στους πίνακες διαχείρισης των λειτουργικών αποβλήτων περιλαμβάνονται τα απόβλητα επισκευών και τα απόβλητα ψηγματοβολών, αμμοβολών, υδροβολών, αποσκωρίασης ενώ στην σελ. 50 προβλέπεται ότι «Στην περίπτωση παραλαβής αποβλήτων που παράγονται από τις εργασίες καθαρισμού και επεξεργασίας εσωτερικών και εξωτερικών επιφανειών πλοίων όπως στις περιπτώσεις υδροβολών, αμμοβολών- ψηγματοβολών καθώς και από τις εργασίες υφαλοκαθαρισμού των πλοίων, τα εν λόγω απόβλητα θα πρέπει να συλλέγονται σε κατάλληλα μέσα και να οδηγούνται προς τελική διάθεση σε νόμιμους αποδέκτες εφόσον έχει προσδιοριστεί η επικινδυνότητά τους.».

Όσον αφορά δε, στον Κανονισμό και τα Τιμολόγια στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Ο.Λ.Π. (Μάιος 2018), οι καταγγέλλοντες αναφέρονται στο άρθρο 6 παρ. 6 αυτού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Απαγορεύσεις- Περιορισμοί στους Επισκευαστικούς Χώρους του Ο.Λ.Π.» και προβλέπει ότι «Οι εργασίες ψηγματοβολών εξωτερικών επιφανειών πλοίων διενεργούνται στην θαλάσσια περιοχή της Κυνόσουρας Σαλαμίνας. Οι εργασίες ψηγματοβολών εσωτερικών επιφανειών πλοίων διενεργούνται στην θαλάσσια περιοχή της Κυνόσουρας Σαλαμίνας και στην Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη Περάματος. Α. Οι ακόλουθες προϋποθέσεις πρέπει να τηρούνται σε όλες τις εργασίες ψηγματοβολών εξωτερικών και εσωτερικών επιφανειών πλοίων: [...] 6. Αν τα χρησιμοποιούμενα υλικά δεν προορίζονται για επαναχρησιμοποίηση θα παραδίδονται συσκευασμένα (π.χ. σε *big bags*) ως απόβλητα στον εξουσιοδοτημένο ανάδοχο διαχείρισης στερεών αποβλήτων πλοίων του ΟΛΠ ΑΕ και θα προσκομίζονται τα σχετικά αποδεικτικά παραλαβής και διαχείρισης στον ΟΛΠ ΑΕ.».

Ένεκα των προβλέψεων του ανωτέρω άρθρου οι καταγγέλλοντες διαμαρτύρονται ότι «[...] αν και ο εν λόγω Κανονισμός Τιμολογίων αναφέρεται σε εργασίες ψηγματοβολών εξωτερικών και εσωτερικών επιφανειών πλοίων, ο καθού τον εφαρμόζει σε όλα τα υλικά που προέρχονται από ναυπηγικές εργασίες, δηλαδή έχει την απαίτηση να παραδίδουμε όλα τα υλικά αποξήλωσης και απόβλητα γενικώς από επισκευές πλοίων στον έναν και μοναδικό δικής του επιλογής ανάδοχο, κατά παράβαση των ισχυουσών διατάξεων.». Συνεχίζουν δε, διατυπώνοντας τη θέση πως με την πρακτική της αυτή η Ο.Λ.Π. Α.Ε. προκαλεί έμμεση οικονομική ζημία στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Ναυπηγοεπισκευής αφού διογκώνει το κόστος πρόσβασης σε αυτές τις υπηρεσίες, οδηγώντας τα ενδιαφερόμενα πλοία σε άλλες χώρες ή ζώνες Ναυπηγοεπισκευής, συρρικνώνοντας παράλληλα το επιχειρηματικό πεδίο των καταγγελλόντων.

Η Ο.Λ.Π. Α.Ε., στις επί της εν θέματι καταγγελίας απόψεις της, αναφέρει εν αρχή ότι το Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και ο Κανονισμός και τα τιμολόγια στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη της Ο.Λ.Π. Α.Ε. έχουν ως υποχρέους εφαρμογής τα πλοία και όχι τα μέλη των καταγγελλόντων, καθότι οι τελευταίοι δεν είναι ούτε παραγωγοί των αποβλήτων και ούτε υπεύθυνοι για την παράδοση αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Επί των ανωτέρω, οι καταγγέλλοντες μέσω του από 25.11.2019 υπομνήματός τους τοποθετήθηκαν επί του εννόμου συμφέροντος που θεμελιώνουν προκειμένου να προβούν στην εν θέματι καταγγελία αναφέροντας πως «[...] όταν ένα πλοίο βρίσκεται υπό επισκευή (άρα δεν βρίσκεται σε κανονική λειτουργία) τα απόβλητα της επισκευής είναι υπόθεση του πλοιοκτήτη και του επισκευαστή, καθώς παραγωγός νοείται από κοινού το πλοίο και το ναυπηγοεπισκευαστικό συνεργείο, αποτέλεσμα της εργασίας του οποίου είναι τα παραγόμενα απόβλητα Επομένως ορθώς οι ενώσεις μας καταγγέλλουν τις ενέργειες της καθής, η οποία μη νόμιμα θέλει να επιβάλει την παράδοση των αποβλήτων της επισκευής στους αποκλειστικούς αναδόχους της.».

Περαιτέρω, η Ο.Λ.Π. Α.Ε., αναφερόμενη στη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ ΑΕ (εφεξής Σ.Π.), δηλώνει πως είναι ο αποκλειστικός φορέας διαχείρισης και λειτουργίας

της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος και συνακόλουθα ο αποκλειστικός ρυθμιστής θεμάτων που ανήκουν στην αρμοδιότητά της και αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, βασιζόμενη στα άρθρα 3, 4.1 και 11.2 της Σ.Π..

Όσον αφορά δε, την αιτίαση ότι η Ο.Λ.Π. Α.Ε. μη νομίμως περιλαμβάνει στην έννοια των λειτουργικών αποβλήτων τα απόβλητα που συνεχονται με την επισκευή πλοίων, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. αναφέρει πως «[...] ορθώς τα απόβλητα που προκύπτουν από εργασίες επισκευών και συντήρησης στις Ναυπηγοεπισκευαστικές περιοχές Ο.Λ.Π. Α.Ε. εντάσσονται στο οργανωμένο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων πλοίων που διαθέτει ο ΟΛΠ ΑΕ και στο αντίστοιχο Σχέδιο παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων πλοίων ώστε να λειτουργεί αποτελεσματικά το σύνολο της λιμενικής περιοχής και να αποφεύγονται ανεξέλεγκτες απορρίψεις ή αποθέσεις των αποβλήτων αυτών στους χερσαίους χώρους του λιμανιού.».

Δ. Υπαγωγή – Ερμηνεία

Εν πρώτοις, όπως προκύπτει από το ιστορικό της παρούσας, διατυπώνονται αντίθετες απόψεις αναφορικά με την έννοια των λειτουργικών αποβλήτων. Πιο συγκεκριμένα, δηλαδή, σχετικά με το εάν στην έννοια των λειτουργικών αποβλήτων περιλαμβάνονται και τα «απόβλητα πλοίων», τα οποία παράγονται κατά την εξυπηρέτηση πλοίων σε ναυπηγοεπισκευαστικές ζώνες ή εάν τα τελευταία αποτελούν ιδιαίτερη κατηγορία αποβλήτων, μη υπαγόμενη στην κατηγοριοποίηση της διεθνούς συνθήκης MARPOL 73/78 και ειδικότερα στο Παράρτημα V αυτής.

Η απάντηση στο ανωτέρω ερώτημα είναι ιδιαίτερα κρίσιμη διότι συνδέεται αναπόσπαστα με το εάν η διαχείριση των σχετικών αποβλήτων εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Ο.Λ.Π. Α.Ε. ή εάν εμπίπτει στη σχέση του πλοίου και του επισκευαστικού ναυπηγείου και πιο συγκεκριμένα με το εάν είναι υποχρεωτική ή μη η παράδοση των σχετικών αποβλήτων στις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής και συνεπώς στον σχετικό υποπαραχωρησιούχο της Ο.Λ.Π. Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ. 1 της Οδηγίας 59/2000.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε Ανακοίνωση με τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία της οδηγίας 2000/59/ΕΚ σχετικά με τις λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής αποβλήτων πλοίου και καταλοίπων φορτίου» (2016/С 115/05), η οποία εξεδόθη για να εξηγηθούν οι απόψεις της Επιτροπής σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμόζονται ορισμένες διατάξεις της Οδηγίας 2000/59. Όπως προκύπτει με σαφήνεια από το κείμενο αυτής και συγκεκριμένα από το σημείο 3.2., το οποίο φέρει τον τίτλο «Υποχρεωτική παράδοση όλων των αποβλήτων» «Το άρθρο 7 παράγραφος 1 απαιτεί οι πλοίαρχοι των πλοίων που καταπλέουν σε λιμένα της ΕΕ, πριν αποπλεύσουν από τον λιμένα, να παραδίδουν όλα τα απόβλητα του πλοίου σε λιμενικές εγκαταστάσεις παραλαβής. Τα απόβλητα πλοίου έχουν οριστεί ως «όλα τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των λυμάτων, και κατάλοιπα πλην των καταλοίπων φορτίου, τα οποία παράγονται κατά τη λειτουργία ενός πλοίου και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παραρτημάτων I, IV και V της σύμβασης MARPOL, καθώς και τα συνδεόμενα με το φορτίο απορρίμματα, όπως ορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του παραρτήματος V της σύμβασης MARPOL». Όσον αφορά τα κατάλοιπα φορτίου, η Επιτροπή σημειώνει ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της γενικής απαίτησης παράδοσης που προβλέπεται στο άρθρο 7, αλλά πρέπει να παραδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις της σύμβασης MARPOL, όπως προβλέπεται στο άρθρο 10. [...] Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι τα απόβλητα από εργασίες επισκευής σε δεξαμενές επισκευής πλοίων δεν θα πρέπει να θεωρούνται «παραγόμενα στο πλοίο απόβλητα» κατά την έννοια της οδηγίας, δεδομένου ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του

παραρτήματος V της σύμβασης MARPOL. Ο ορισμός των «λειτουργικών αποβλήτων» στο παράρτημα V της σύμβασης MARPOL, ιδίως η αναφορά στην «κανονική συντήρηση και λειτουργία του πλοίου», αποκλείει τα απόβλητα που προκύπτουν από δραστηριότητες επισκευής πλοίων που διενεργούνται σε ναυπηγεία επισκευής. Κατά συνέπεια, τα απόβλητα από τις εν λόγω δραστηριότητες αποτελούν κοινή ευθύνη του πλοίου και του επισκευαστικού ναυπηγείου, που θα πρέπει να προβούν στους απαραίτητους διακανονισμούς για την παράδοση και την περαιτέρω διαχείρισή τους, σε πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα.».

Η ανωτέρω θέση υιοθετήθηκε και από την με αρ. πρωτ. 3122.03-1.2/68586/16 Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με θέμα: «Σχέδιο Παραλαβής και Διαχείρισης Αποβλήτων πλοίων που καταπλέουν στην περιοχή αρμοδιότητας του Οργανισμού Λιμένα Πειραιά Α.Ε. (Ο.Λ.Π. Α.Ε.)», σύμφωνα με το σημείο Β2 της οποίας «2. Τα απόβλητα από εργασίες επισκευής σε δεξαμενές επισκευής πλοίων δεν θα πρέπει να θεωρούνται “παραγόμενα στο πλοίο απόβλητα” κατά την έννοια της Οδηγίας 2000/59/ΕΚ, δεδομένου ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παραρτήματος V της σύμβασης MARPOL. Ο ορισμός των “λειτουργικών αποβλήτων” στο παράρτημα V της σύμβασης MARPOL, ιδίως η αναφορά στην “κανονική συντήρηση και λειτουργία του πλοίου”, 7 αποκλείει τα απόβλητα που προκύπτουν από δραστηριότητες επισκευής πλοίων που διενεργούνται σε ναυπηγεία επισκευής. Κατά συνέπεια, τα απόβλητα από τις εν λόγω δραστηριότητες αποτελούν κοινή ευθύνη του πλοίου και του επισκευαστικού ναυπηγείου, που θα πρέπει να προβούν στους απαραίτητους διακανονισμούς για την παράδοση και την περαιτέρω διαχείρισή τους, σε πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα. Συγκεκριμένα, στην με α.π. 104050/17.5.06 ΚΥΑ Έγκρισης Περ/κών Όρων (ΑΕΠΟ) για το έργο : “Επενδυτικό αναπτυξιακό πρόγραμμα ΟΛΠ ΑΕ”, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, έχει τεθεί ο υπ' αριθμ. 61 περιβαλλοντικός όρος, σύμφωνα με τον οποίο για κάθε μονάδα που εγκαθίσταται στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη θα πρέπει να τηρείται η διαδικασία έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Στις σχετικές ΑΕΠΟ των ναυπηγοεπισκευαστικών δραστηριοτήτων καθορίζονται μεταξύ άλλων τα μέτρα, οι όροι και οι περιορισμοί για τη διαχείριση των αποβλήτων που προκύπτουν κατά την κατασκευή και επισκευή πλοίων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν.4042/12 (ΦΕΚ 24), όπως κάθε φορά ισχύει. [...].

Επομένως, από τα ως άνω εκτεθέντα προκύπτει ότι στο πεδίο των λειτουργικών αποβλήτων Marpol, δεν περιλαμβάνονται τα απόβλητα που προκύπτουν κατά την διεξαγωγή εργασιών ναυπηγοεπισκευαστικής φύσεως στο πλοίο. Αντίθετα, στα απόβλητα αυτά δύναται να περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και υλικά προϊόντα των εργασιών επεξεργασίας που διενεργούνται στο ίδιο το πλοίο, αλλά και απομάκρυνσης τμημάτων αυτών προς αντικατάσταση.

Περαιτέρω, με το δημοσιευθέν από την Ο.Λ.Π. Α.Ε. σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων και εν συνεχεία με τους ενώπιον της Αρχής υποβληθέντες ισχυρισμούς της η Ο.Λ.Π. Α.Ε. φαίνεται πως αξιώνει αποκλειστική αρμοδιότητα διαχείρισης αποβλήτων που συνέχονται με τις εργασίες ναυπηγοεπισκευής. Συνακόλουθα, αξιώνει από τις σχετικές επιχειρήσεις, μεταξύ άλλων και από τους καταγγέλλοντες, να απόσχουν από κάθε πράξη διαχείρισης αποβλήτων και ειδικότερα να παραδίδουν κάθε απόβλητο που προκύπτει από εργασίες επισκευής σε πλοία σε εξουσιοδοτημένο από την ίδια πάροχο υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων.

Το άρθρο 4.1 της Σ.Π. 2016 αφορά την εξειδίκευση του αντικείμενου της Παραχώρησης, το οποίο περιλαμβάνει την εν λόγω ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη ως αντικείμενο οικονομικής εκμετάλλευσης. Όπως συνάγεται από το ανωτέρω άρθρο, το οποίο αφορά στη γενική αρμοδιότητα και εξουσία της ΟΛΠ Α.Ε. για την διαχείριση και εκμετάλλευση της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης

Περάματος, δεν προκύπτει ότι έχει απονεμηθεί στην Ο.Λ.Π. Α.Ε. ευρεία αρμοδιότητα αποκλεισμού κάθε άλλης δυνατότητας διαχείρισης των χαρακτηριζόμενων ως «λειτουργικών» αποβλήτων.

Στο σημείο αυτό, βέβαια, χρήζει αποσαφήνισης η διάκριση ανάμεσα στους όρους «εκμετάλλευση» και «λειτουργία». Ως εκμετάλλευση νοείται κυρίως η οικονομικής φύσεως εκμετάλλευση των στοιχείων παραχώρησης, ενώ, ως λειτουργία η πραγματική λειτουργία της ναυπήγησης, ήτοι η εκτέλεση των συγκεκριμένων υπηρεσιών.

Η Ο.Λ.Π. Α.Ε. έχει υποπαραχωρήσει την λειτουργία της ναυπήγησης στο συγκεκριμένο γεωγραφικό σημείο στα μέλη των καταγγελλόντων. Υφίσταται, ωστόσο, παράλληλη δέσμευση της Ο.Λ.Π. Α.Ε. περί προαγωγής γενικώς του ανταγωνισμού αναφορικά τόσο με την τήρηση των όρων των υφιστάμενων υποπαραχωρήσεων για ναυπηγοεπισκευαστικές υπηρεσίες στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη του Περάματος όσο και για την σύναψη νέων υποπαραχωρήσεων στην περίπτωση λήξεως αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 11.3 περ. α και β της Σύμβασης Παραχώρησης.

Άλλωστε, με το άρθρο 11.2 αποδίδονται στην παραχωρησιούχο Ο.Λ.Π. Α.Ε. παρεπόμενες υποχρεώσεις, μεταξύ των οποίων η υποδοχή απορριμμάτων που προέρχονται από τα σκάφη, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικά, της υποδοχής ιλύος και αποβλήτων πετρελαίου, της απόρριψης λυμάτων και της απομάκρυνσης απορριμμάτων, όπως επίσης και της υποδοχής και διαχείρισης των καταλοίπων φορτίου, τις οποίες αναλαμβάνει η παραχωρησιούχος ως περιορισμό της εξουσίας της που πηγάζει από την Σύμβαση Παραχώρησης. Ρητά η υποδοχή των αποβλήτων ναυπηγοεπισκευαστικών εργασιών δεν συγκαταλέγονται στις ανωτέρω υποχρεώσεις της.

Προς επίρρωση των ανωτέρω η υπ' αριθμ. 4644/2018 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πειραιά έκρινε ότι «[...] σαφής προστατευτικός σκοπός των αμέσως ανωτέρω διατάξεων είναι η προστασία του περιβάλλοντος μέσω της σύννομης, ορθής και αποτελεσματικής διαχείρισης των αποβλήτων, η οποία επιτυγχάνεται με τη διασφάλιση της ταχείας αποκομιδής και διάθεσης των αποβλήτων χωρίς αυτά να χρειάζονται να μεταφερθούν σε μεγάλες αποστάσεις προκαλώντας έτσι πρόσθετους κινδύνους (εξ ου και η προβλεπόμενη με την ρηθείσα ΚΥΑ παραλαβή των παραγώγων επιχειρήσεων απορρύπανσης κατά προτεραιότητα από την πλησιέστερη στην περιοχή του συμβάντος λιμενική εγκατάσταση παραλαβής) και όχι η προστασία των οικονομικών συμφερόντων του φορέα διαχείρισης του πλησιέστερου λιμένα και του αναδόχου του, λόγος άλλωστε για τον οποίο οι μεν περιλαμβανόμενες στο επικαλούμενο από την ίδια την ενάγουσα άρθρο 11.2 της ένδικης Σύμβασης Παραχώρησης σχετικές (παραχωρηθείσες προς αυτήν) υπηρεσίες υποδοχής απορριμμάτων σκαφών και λιμένα καταγράφονται ως υπηρεσίες για τις οποίες υπέχει υποχρέωση και όχι δικαίωμα και μάλιστα αποκλειστικό, όπως εμμέσως πλην σαφώς διαλαμβάνεται στο αγωγικό δικόγραφο, με την δε σαφή διατύπωση του άρθρου 17 ΚΥΑ 8111.1/41/2009 δεν θεσπίζεται υποχρέωση της εκάστοτε εταιρείας απορρύπανσης να παραδώσει[^], τα απόβλητα που προέρχονται από επιχειρήσεις απορρύπανσης κατ' αποκλειστικότητα την πλησιέστερη λιμενική αρχή αλλά αντίθετα ^{^^} θεσπίζεται υποχρέωση της λιμενικής εγκατάστασης παραλαβής να εξυπηρετήσει κατά προτεραιότητα την εταιρεία απορρύπανσης [...]» (φύλλο 7^ο και 8^ο της υπ' αριθμ. 4644/2018 απόφασης).

Συνάγεται, λοιπόν το συμπέρασμα ότι το άρθρο 11 της Σ.Π. 2016 δεν ρυθμίζει δικαίωμα και μάλιστα αποκλειστικό – το οποίο η ίδια μπορεί στη συνέχεια να ρυθμίσει στο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων – της Ο.Λ.Π. Α.Ε., αλλά υποχρέωσή της, επιβαλλόμενη για σκοπούς προστασίας του περιβάλλοντος. Υπό αυτό το πρίσμα το άρθρο 11 εσφαλμένα προβάλλεται ως βάση αποκλειστικής αρμοδιότητας. Τουναντίον το ανωτέρω άρθρο έχει ως αντικείμενο την θεμελίωση ευθύνης της ΟΛΠ Α.Ε. και όχι τον αποκλεισμό δικαιωμάτων τρίτων.

Επιπροσθέτως, δέον όπως αναφερθεί ότι το εν λόγω άρθρο μεταβιβάζει στην Ο.Λ.Π. Α.Ε. την ως άνω ευθύνη μόνο αναφορικά με συγκεκριμένες μορφές αποβλήτων, όπως εκεί ορίζονται. Συνακόλουθα, δεν προκύπτει από την γραμματική διάταξη του άρθρου 11 και δεδομένης της διάκρισης που έγινε ανωτέρω αναφορικά με τον χαρακτηρισμό των αποβλήτων, πως περιλαμβάνονται τα απόβλητα που συνεχονται με την εκτέλεση ναυπηγοεπισκευαστικών υπηρεσιών. Η διάκριση αυτή στο πλαίσιο ερμηνείας της συγκεκριμένης διάταξης βρίσκεται επίσης σε αρμονία με τον καταλογισμό της ευθύνης για τα συγκεκριμένα απόβλητα στο πλοίο και το επισκευαστικό ναυπηγείο, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Συνεπώς τα συγκεκριμένα απόβλητα δεν αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης της εν λόγω διάταξης και της Σύμβασης Παραχώρησης με συνέπεια να εκλείπει κάθε σχετική εξουσία και αρμοδιότητα της Ο.Λ.Π. Α.Ε..

Εν κατακλείδι, πρέπει να τονιστεί, πως διά της Σύμβασης Παραχώρησης η Ο.Λ.Π. Α.Ε. δεν ανέλαβε καμία αρμοδιότητα διοικητικού οργάνου ούτε την ειδικότερη αρμοδιότητα ελέγχου των σχετικών αδειοδοτήσεων, η οποία εναπόκειται στα αρμόδια όργανα, έλλειψη δε αυτών δεν οδηγεί σε διεύρυνση των εξουσιών της παραχωρησιούχου.

Ο κος Κουμπάρκης μειοψηφεί προτείνοντας την αναβολή της έκδοσης απόφασης της Αρχής μέχρις εκδόσεως αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας επί αιτήσεως της ΟΛΠ ΑΕ. κατά της υπ' αρ. 6000/562/2018 αποφάσεως της Δ.Α.Λ..

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων σε φανερή ψηφοφορία

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

α' ότι οι καταγγέλλοντες δεν φέρουν την υποχρέωση να παραδίδουν υποχρεωτικά τα ως άνω απόβλητα σε μοναδικό ανάδοχο της Ο.Λ.Π.Α.Ε.

β' την αποστολή της παρούσας προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΝΑΝΠ για την ενημέρωσή τους.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΡΑΛ

Παναγιώτης – Ιάσων Αγγελόπουλος